

Gebiedsagenda 2019 - 2022
Stadsdeel Oost, Oostelijk Havengebied

Gebiedsagenda 2019 - 2022
Stadsdeel Oost, Oostelijk Havengebied

Inleiding

Voor u ligt de gebiedsagenda 2019-2022 van Oostelijk Havengebied. De gebiedsagenda voor de komende vier jaar is gemaakt door de gemeente Amsterdam samen met bewoners, ondernemers, instellingen en andere partijen. We gebruiken de agenda om de gebiedspecifieke opgaven goed mee te laten wegen in beleidskeuzen die wij als stad maken. Op basis van de gebiedsanalyse, het coalitieakkoord en participatie met bewoners en betrokken partijen zijn de ontwikkelingen, opgaven en kansen van een gebied vertaald naar prioriteiten en doelstellingen. Hiermee signaleren de stadsdelen wat er buiten speelt en leeft en agenderen we de belangrijkste opgaven in Oostelijk Havengebied. Deze gebiedsagenda laat zien wat we de komende vier jaar gezamenlijk willen bereiken. In de gebiedsplannen zijn de prioriteiten en doelstellingen vertaald naar concrete activiteiten.

Inhoudsopgave

Prioriteit 1 Versterken van het Oostelijk Havengebied als een inclusief woon- en werkgebied 5
Prioriteit 2 Balans vinden in de toenemende drukte van de stad 7
Prioriteit 3 De opgaven in de buurten van Cruquius verbinden 9
Prioriteit 4 Meer kansen en voorzieningen voor de jeugd 11
Prioriteit 5 Sterkere buurteconomie en meer maatschappelijk ondernemerschap 13
Prioriteit 6 Meer initiatieven op het gebied van duurzaamheid, circulaire economie en groen 15

Totstandkoming Gebiedsagenda

Om tot de prioriteiten en doelstellingen in deze agenda te komen is er door het hele jaar heen contact geweest met bewoners, ondernemers en bezoekers in de verschillende buurten. Op verschillende momenten en gelegenheden zijn wij met hen in gesprek gegaan, bijvoorbeeld over initiatieven, projecten, het wonen en werken in het Oostelijk Havengebied. Tijdens die contacten hebben zij aangegeven wat zij belangrijk vinden. Hun vragen en zorgen leidden vaak tot nieuwe ideeën voor hun leefomgeving.

In de afgelopen periode vonden er diverse bijeenkomsten met bewoners plaats vanwege (op handen zijnde) projecten en initiatieven van de gemeente of van derden. Bijvoorbeeld in het kader van de werken op Sporenburg, de verbinding voor langzaam verkeer met de Sluisbuurt, ‘Sprong over het IJ’ (de Javabrug) en het Programma ‘Hoogfrequent Spoor’ van ProRail. Uit deze bijeenkomsten zijn specifieke thema’s naar voren gekomen, die in de agenda zijn verwerkt. Ook de bijeenkomsten en de initiatieven van ontwikkelaars, ondernemers, gemeente en bewoners in het kader van de transformatie van het Cruquiusgebied naar woon-werkgebied hebben informatie opgeleverd die mede van invloed is geweest op de agenda.

Verder zijn van belang te noemen de OIS-enquêtes, zoals het onderzoek Bewoners over hun buurt, de sociale media (vooral facebook), de Buurtbalie OHG en reacties op gebiedsplannen op Gebiedonline. Ook de verschillende buurtgesprekken die naar aanleiding van specifieke problematiek zijn georganiseerd, hebben veel input opgeleverd.

Vanwege het belang en om extra mensen te spreken, hebben we een aantal bijeenkomsten samen met de Buurtcoöperatie Oostelijk Havengebied georganiseerd. Het project van de Buurtcoöperatie, OHG 2025 ontwikkelt n.l. een visie voor het hele gebied.

Gebiedsbeschrijving

Het Oostelijk Havengebied is in de jaren ’90 omgevormd van haven naar woongebied en scoort als geheel op veel indicatoren bovengemiddeld.

Waar het gebied eerst aan de rand van de stad lag, krijgt het nu door de stedelijke ontwikkeling een steeds centralere ligging. De ingrepen in de stad in zijn algemeenheid en de ontwikkeling van de verbindingen voor langzaam verkeer naar de Sluisbuurt en Noord in het bijzonder zullen het verkeer en aantal fietsers doen toenemen. Dat vergroot de druk op de leefomgeving en veroorzaakt beweging in buurten.

Op een aantal plekken in het gebied mist de buurt groen, dit leidt tot meer verzoeken en eigen initiatieven om op allerlei manieren groen toe te voegen.

Op buurtniveau wijkt Cruquius af van de gemiddeld goede cijfers van het Oostelijk Havengebied en kent de nodige problemen. In het ontwikkelgebied van Cruquius worden veel woningen gebouwd. Aangezien de nieuwe wijk verrijst naast de enigszins verouderde Architectenbuurt, is het zaak om een scherpe tegenstelling tussen deze twee buurten, zowel in sociaal opzicht als qua uitstraling, te voorkomen.

De bestaande bewonersnetwerken groeien en we zien ook dat er steeds meer netwerken ontstaan. Zij zorgen voor meer verbinding, samenredzaamheid en saamhorigheid in de

buurt. Op het gebied van duurzaamheid zijn er steeds meer bewoners(netwerk)initiatieven.

Het gebied beschikt niet over specifieke voorzieningen voor kinderen en jongeren terwijl jongeren een groot deel van het inwonersaantal uitmaken. Tegelijkertijd vergrijst het gebied in rap tempo. Het aantal initiatieven van ondernemers en bewoners, voor ouderen en jongeren groeit, en slaan aan.

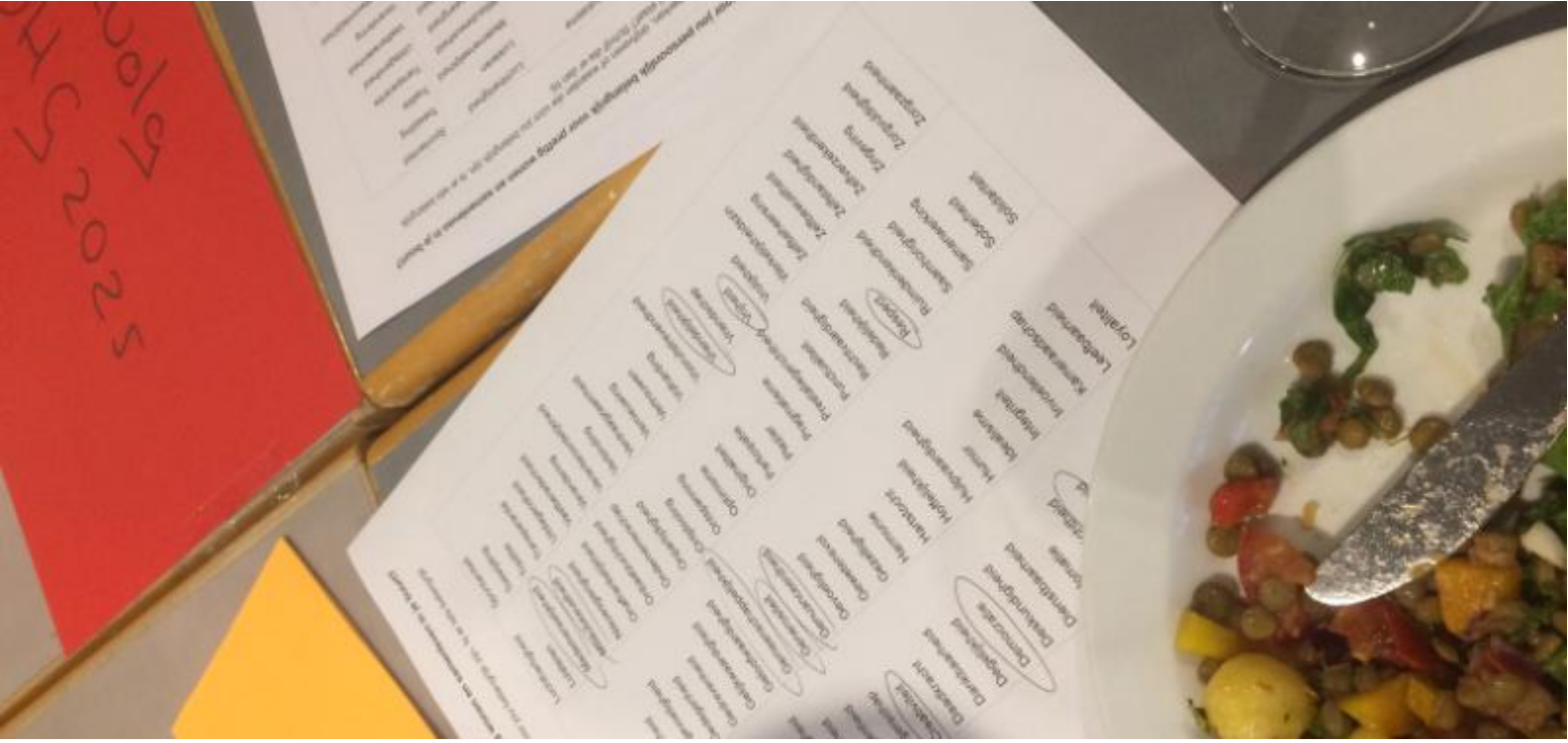

Prioriteit 1

Versterken van het Oostelijk Havengebied als een inclusief woon- en werkgebied

Om een buurt te creëren waarbij alle bewoners zich betrokken voelen, gaan we vrijwillige inzet en informele netwerken, zoals buurtorganisaties, stimuleren. Zo versterken we de sociale cohesie, saamhorigheid en samenredzaamheid. Ook gaan we experimenteren op het gebied van participatieve democratie door bewoners, ondernemers of andere partners.

Doelstelling 1.A. Bewoners van het Oostelijk Havengebied beschikken over een sterker buurtnetwerk

Een sterk netwerk zorgt ervoor dat buurtbewoners meer sociale cohesie ervaren en zich vaker voor elkaar inzetten. Gezamenlijk meedenken over de buurt en activiteiten organiseren bevordert eveneens de onderlinge samenhang en gaat segregatie en gevoelens van onveiligheid tegen.

Doelstelling 1.B. Meer bewoners nemen deel aan activiteiten in het gebied

Wij willen ervoor zorgen dat organisaties, evenementen en activiteiten inclusief zijn: zij moeten in fysieke en sociale zin toegankelijk zijn voor alle bewoners in het Oostelijk Havengebied, en niemand uitsluiten.

Doelstelling 1.C. Minder bewoners van het Oostelijk Havengebied zijn kwetsbaar

We faciliteren initiatieven die de zelfredzaamheid versterken van met name kwetsbare bewoners en ouderen. Ook initiatieven die helpen voorkomen dat mensen zich eenzaam voelen doordat zij minder deelnemen aan het maatschappelijk verkeer, worden gefaciliteerd.

Doelstelling 1.D. Voorzieningen zijn voldoende bereikbaar voor de groter wordende groep ouderen, zodat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen

De groep ouderen in het Oostelijk Havengebied groeit. Om te zorgen dat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen, is het belangrijk dat bijvoorbeeld winkels voor dagelijkse boodschappen voldoende bereikbaar blijven. Initiatieven die de bereikbaarheid van voorzieningen bevorderen, zullen dan ook worden gefaciliteerd.

Prioriteit 2

Balans vinden in de toenemende drukte van de stad

Als buurten onder druk komen te staan en overmatig belast raken door toenemende drukte van bezoekers, zomerrecreatie, de verdichtende stad of stedelijke ontwikkeling, zijn er maatregelen nodig. Het is een belangrijke voorwaarde dat bewoners al in een vroeg stadium worden betrokken bij het meedenken over en de uitvoering van deze maatregelen.

Doelstelling 2.A. De leefbaarheid blijft op peil in het drukker wordende Oostelijk Havengebied, met name rond de projecten op het gebied van stedelijke ontwikkeling

Aandachtspunten voor het gebied zijn bereikbaarheid en leefbaarheid, en het inpassen van voorzieningen die deze vergen zoals voorzieningen voor fietsparkeren. Bewoners en buurten worden betrokken bij de projecten rond belangrijke verkeersaders en knooppunten, zoals de Piet Heinkade, de Panamalaan en het programma Hoogfrequent Spoor van ProRail., Datzelfde geldt voor de aanleg van een verbinding voor langzaam verkeer naar de Sluisbuurt op Zeeburgereiland en naar Amsterdam Noord (Sprong over het IJ).

Doelstelling 2.B. De openbare ruimte is een plek om elkaar te ontmoeten, te bewegen en te recreëren

De openbare ruimte speelt een belangrijke rol als gemeenschappelijke plek voor bewoners om te kunnen ontspannen. De openbare ruimte moet geschikt zijn voor verschillende gebruikers, voor jong en oud. We blijven in gesprek met de bewoners over welke vormen van recreatie gewaardeerd worden en welke overlast veroorzaken.

Doelstelling 2.C. Het gebied is beter toegerust op het groeiende aantal bezoekers en toeristen

Overlast door bezoekers is een aandachtspunt. Tegen ongewenste effecten van het toerisme nemen we maatregelen.

Prioriteit 3

De opgaven in de buurten van Cruquius verbinden

We willen de onderlinge samenhang in de Cruquiusbuurten versterken, zowel in fysiek, als in ruimtelijk en sociaal opzicht. We gaan werken aan ontmoeting, samenwerking en bereikbaarheid, zowel binnen de buurten van Cruquius als tussen de buurten onderling, inclusief de naastgelegen Indische Buurt.

Doelstelling 3.A. Betere bereikbaarheid met openbaar vervoer of andere vormen van gedeeld vervoer

We gaan onderzoeken hoe we de bereikbaarheid van het oostelijke deel van de Architectenbuurt en de nieuwe woonbuurt in Cruquius kunnen verbeteren. We gaan zoeken naar mogelijkheden op het gebied van openbaar vervoer of andere, nieuwe vormen van gedeeld vervoer.

Doelstelling 3.B. Bewoners van de Architectenbuurt en buurtgenoten uit het ontwikkelgebied ontmoeten elkaar

We stimuleren contact tussen (bewoners van) het nieuwe ontwikkelgebied en bewoners van de Architectenbuurt die daar pal naast ligt. We willen voorkomen dat er tegenstellingen tussen de buurten ontstaan. Initiatieven op dit gebied worden gefaciliteerd. We blijven tegelijkertijd werken aan het bevorderen van de sociale cohesie in de Architectenbuurt. Het gaat ook om de fysieke kansen. Zo kijken we naar de mogelijkheden voor de Zeeburgerkade, die door beide wijken loopt. Als ook het al bestaande deel van Zeeburgerkade wordt voorzien van een hoogwaardig ontwerp, kan deze straat een verbinding vormen tussen de buurten.

Doelstelling 3.C. Samenwerking maakt meer maatschappelijke initiatieven mogelijk

Locaties die potentie hebben om maatschappelijke initiatieven, al dan niet tijdelijk te huisvesten, worden daarvoor geschikt gemaakt. Eigenaren van panden, ondernemers, ontwikkelaars en gemeente werken samen om dit te bewerkstelligen. Ook gemeentelijk vastgoed, het deelgebied 8 in het ontwikkelgebied van Cruquius, is een kans die we gaan onderzoeken op mogelijkheden voor cultureel-maatschappelijke functies.

Prioriteit 4

Meer kansen en voorzieningen voor de jeugd

In het Oostelijk Havengebied, waar veel jongeren wonen, zijn er geen specifieke jeugdvoorzieningen. We willen meer gelegenheden voor activiteiten en uitdagingen creëren om kinderen en jongeren te stimuleren in hun ontwikkeling.

Doelstelling 4.A. Bewoners en ondernemers ontplooien meer initiatieven voor de jeugd

We onderzoeken mogelijkheden om ondernemers en bewoners verschillende soorten activiteiten voor de jeugd te laten organiseren.

Doelstelling 4.B. Jongeren voelen zich meer betrokken bij hun buurt of de stad, en ontwikkelen burgerschap

We motiveren jongeren om het beste uit zichzelf te halen en zich tegelijkertijd in te zetten voor hun omgeving, bijvoorbeeld voor leeftijdsgenoten.

Doelstelling 4.C. Kinderen en jongeren bewegen meer en ontwikkelen meer interesses en talenten

We creëren meer kansen om deel te nemen aan activiteiten op het gebied van sport en spel, kunst en cultuur, en natuur- en milieueducatie.

Prioriteit 5

Sterkere buurteconomie en meer maatschappelijk ondernemerschap

Een sterke lokale economie draagt bij aan de werkgelegenheid en de eigen identiteit van een gebied of buurt. Ook heeft een bloeiend winkelgebied een positief effect op de leefbaarheid, de sociale cohesie en de veiligheid. Ondernemers kunnen op meer manieren een rol spelen voor de samenleving. We willen sociaal ondernemerschap dan ook stimuleren.

Doelstelling 5.A. Er is een betere balans tussen leefbaarheid en werkbaarheid op de Veemarkt

We bevorderen dat de bedrijvigheid op de Veemarkt kan plaatsvinden en kan samengaan met het wonen.

Doelstelling 5.B. Ondernemers zoeken verbinding met bewoners en bezoekers

We stimuleren dat ondernemers zich verenigen in een BIZ of een ondernemersvereniging omdat die een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente zijn. Als collectief kunnen ondernemers makkelijker activiteiten organiseren die de binding met de klanten uit het gebied verbeteren.

Doelstelling 5.C. Winkelcentrum Brazilië sluit beter aan bij de behoefte van de omgeving

We gaan verder met het participatieve proces dat is ingezet voor winkelcentrum Brazilië en het omliggende gebied. We gaan de voorgestelde maatregelen nader onderzoeken en de maatregelen waarvoor draagvlak is uitvoeren.

Doelstelling 5.D. Meer bedrijven en ondernemers vervullen een maatschappelijke rol

Er is aandacht voor het stimuleren van sociaal-maatschappelijk ondernemerschap ten behoeve van de buurt. Bijvoorbeeld door activiteiten van bewoners in het kader van sociale cohesie te ondersteunen of door stages en andere leermogelijkheden te bieden.

Prioriteit 6

Meer initiatieven op het gebied van duurzaamheid, circulaire economie en groen

Om de uitdagingen op het gebied van duurzaamheid aan te kunnen gaan is er meer samenwerking met bewoners en ondernemers nodig.

Doelstelling 6.A. Er is meer groen en biodiversiteit in het Oostelijk Havengebied

Er bestaat behoefte aan meer of gevarieerdere groenvoorzieningen. Door hier op in te spelen, vergroten we de biodiversiteit. We faciliteren groeninitiatieven van bewoners, vooral als deze een bijdrage aan de stadsecologie leveren. Dit geldt ook voor tijdelijke aanplant van groen, bijvoorbeeld op terrein dat in afwachting is van bouwactiviteiten.

Doelstelling 6.B. Het vergroten van de bekendheid met en animo voor het onderwerp duurzaamheid bij jong en oud

We bevorderen dat meer bewoners bekend zijn met de verschillende facetten van het onderwerp duurzaamheid en maatregelen nemen voor een duurzamere levensstijl.

Doelstelling 6.C. Meer bewoners en ondernemers ontplooien initiatieven en projecten op het gebied van duurzaamheid

We gaan bewoners faciliteren bij het omzetten van ideeën voor duurzaamheidsinitiatieven naar concrete plannen zodat deze kunnen deze worden uitgevoerd en bijdragen aan een klimaatneutraal Amsterdam (CO2-reductie). De Buurtcoöperatie OHG fungeert als spin in het web en zal zich ervoor inzetten om de bekendheid rondom het onderwerp duurzaamheid en de verschillende stimuleringsregelingen te vergroten.